



MUSIIKKIOPISTO

Rytmimusiikin kitarakollegio 15.9.2022

## TAITOTAULU: SÄHKÖKITARA

Tämä sähkökitaran aineopetussuunnitelma on laadittu Pirkan opiston musiikkiopistossa annettavaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista instrumenttiopetusta varten. Taitotaulun tarkoituksena on olla oppimisen ja arvioinnin apuväline, jota oppilas käyttää yhteistyössä opettajan kanssa. Taitotaulun avulla oppilaalla ja opettajalla on mahdollisuus asettaa tavoitteita opintojen etenemiselle yhdessä.

**Soittotunneilla** käydään viikoittain oman opettajan kanssa. Yksilöopetuksessa tutustutaan soittimen mahdollisuuksiin, musiikin tyylilajeihin ja monipuolisesti eri musiikkiteoksiin.

**Itsenäinen harjoittelu** kuuluu opintoihin alusta asti. Oppilas harjoittelee säännöllisesti kotona opettajien antamien ohjeiden mukaan. Soittoharrastuksen alussa harjoittelussa apuna voi olla myös oma vanhempi.

**Esiintyminen ja konsertit** ovat osa opintoja. Oppilas esiintyy itse ja kuuntelee lisäksi muiden esityksiä. Konsertteihin valmistaudutaan opettajan johdolla. Esiintyminen voi tapahtua yksin tai yhdessä muiden kanssa.

**Yhteismusisointiin** osallistutaan omien soittotaitojen mukaisesti. Duosoitto oman opettajan kanssa, opiston yhteiset äänitysprojektit, bändit, kitarraorkesteri sekä pienemmät kokoonpanot oman opettajan johdolla tulevat sähkökitaran oppilaille tutuksi.

**Musiikin hahmottaminen** sisältää musiikin kuuntelua, musiikin hahmottamisen ryhmiin osallistumisen, improvisointia ja säveltämistä sekä teknologian keinojen hyödyntämistä osana opintoja.

**Arviointi ja opinnäytteet** tukevat tavoitteellista opiskelua. Pitkäjänteisellä harjoittelulla ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Arviointi on erottamaton osa oppimista oman opettajan johdolla. Opintojen edetessä myös oppilaan itsearviointitaidot kehittyvät.

Opinnäytteistä ja lopputyöstä oppilas saa sanallisen arvion omalta ja muilta opettajilta. Suorituksesta saatu kokemus sekä arviointilautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita. Arvioinnin

kohteita ovat soittimen hallinta, harjoittelu ja oppiminen, musiikin hahmottaminen, luovat taidot, yhteismusisoinnin taidot ja esiintymisvalmiudet.

## OPINTOJEN KULKU

### Perusopinnot

Opintojen alussa oppilas tutustuu valitsemaansa soittimeen ja kehittää opettajan ohjauksessa sen hallintaa ja perustaitoja. Perusopintojen aikana pääinstrumentissa suoritetaan opinnäytteet 1–3. Lapsille ja nuorilla perusopintojen kesto on korkeintaan 9 vuotta ja aikuisilla korkeintaan 5 vuotta.

### Alkeet

- *Soittimeen tutustuminen*
- *Soittoasennon etsiminen*
- *Äänen tuottaminen ja kitaransoiton perustekniikka*
- *Plektratekniikan opettelua*
- *Vahvistimen käytön opettelua hyvän soundin aikaan saamiseksi*
- *Harjoittelemaan opetteleminen*
- *Yksinkertaiset rytmit*
- *Oman soiton ja muiden kuuntelu*
- *Yksinkertaisten melodioiden soittaminen yhdessä opettajan kanssa*

### Opinnäyte 1

- *Selkeä ja tasainen ääni*
- *Huomiota kiinnitetään puhtauteen ja äänenlaatuun*
- *Yksinkertaiset dynamiikkavaihtelut ja fraseeraus*
- *Oman tulkinnan löytäminen*
- *Nuotinluku ja kappaleen ulkoa soittaminen*
- *Harjoittelun itsenäistyminen, omatoimisuus ja oman oppimisen tarkastelu*
- *Musiikin kirjoittaminen ja omalle soittimelle ominaiset merkintätavat tutuiksi*
- *Esiintymiseen valmistautuminen*
- *Osa toimia ryhmän jäsenenä, oman taitotason mukaisen rooli yhteissoitossa*

### OPINNÄYTE 1

Konsertti tai lisäksi myös kirjallinen työ, sävellys, äänite, monitaiteellinen projekti

Tekninen osuus: Oppilas valmistaa asteikot kolmessa eri sävellajissa: duuriasteikot sekä pentatoniset molliasteikot (1–2 asemassa). Mahdollisuuksien mukaan käytetään vapaita kieliä. Asteikot soitetaan ulkoa. Lisäksi soitetaan ulkoa myös edeltävien sävellajien sointulopukkeet: (I-IV-V7-I tai I-II-V7-I).

Valinnainen osuus: sointumerkeistä säestäminen prima vistana.

Ohjelmisto-osuus: 3-4 erityylistä kappaletta (Rock, pop, heavy, blues ym.)

	<p>Opettajan ja oppilaan valinnan mukaan kappaleissa on sekä melodia- että säestysrooli.</p> <p>Ennen opinnäytteen suorittamista oppilas valmistaa opettajan kanssa 10 kappaleen ohjelmiston.</p>
--	---

## Opinnäyte 2

- *Kiinnitetään erityistä huomiota äänenvärihin ja tulkintaan*
- *Tutustutaan syvemmin dynamiikkaan ja agogiikkaan*
- *Teknisten valmiuksien kehittäminen edelleen opettajan johdolla ja itsenäisesti*
- *Ymmärrys tekniikan merkityksestä musiikin tuottamisessa*
- *Opetellaan kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti*
- *Eri tyyllilajien mukainen ilmaisu omalla soittimella*
- *Teknologian hyödyntäminen oppimisessa*
- *Rohkaisu improvisointiin ja musiikin tai materiaalin tuottamiseen omalla soittimella*
- *Syvennetään yhteissoittotaitoja*
- *Osaa improvisoida eli säveltää tässä hetkessä kappaleen tyylin mukaisesti pentatonisella asteikolla ja hallitsee myös duuriasteikon käytön*
- *Näkemyistä soundeista*

## OPINNÄYTE 2

	<p>Konsertti tai lisäksi myös kirjallinen työ, sävellys, äänite, monitaiteellinen projekti</p> <p>Tekninen osuus (soitetaan ulkoa): Oppilas valmistaa duuriasteikot neljään etumerkkiin asti yhdessä asemassa pysyen ylimpään ja alimpaan mahdolliseen ääneen. Hallittava 3 eri sormitusta. Mollipentatoninen asteikko koko otelaudan alueelta. Luonnollinen molliasteikko neljään etumerkkiin asti (1 asema). Edellä mainittujen sävellajien kolmisointujen käännökset sekä duuri- ja mollikolmisoinnut arpeggiointa (1 oktaavi).</p> <p>Duuriasteikoiden ja harmonisten molliasteikoiden II – V – I –sointulopukkeet nelisoinnuin.</p> <p>Yksinkertainen melodia prima vista.</p> <p>Valinnainen osuus: Harmoniset ja melodiset molliasteikot neljään etumerkkiin asti (1 asema).</p> <p>Ohjelmisto-osuus: 4–5 erityylistä kappaletta, jotka sisältävät ainakin seuraavat</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– kitarasoolo</li> <li>– jazz standard -tyylinen sävellys</li> <li>– 12-tahdin blues-rakenne (I-IV-V); improvisointiosuus</li> </ul> <p>Ennen opinnäytteen suorittamista oppilas valmistaa opettajan kanssa 20 kappaleen ohjelmiston.</p>
--	--

## Opinnäyte 3

- Osaa tunnistaa soittoasennon ja tekniikan kehitettäviä asioita yhä itsenäisemmin
- Oman kehon tiedostaminen, rentous ja ergonomian perusteet
- Osaa käyttää luontevasti musiikkiin ja omaan instrumenttiin liittyvää sanastoa
- Oman ja muiden soiton havainnointi
- Soitettavan ohjelmiston suunnittelu oma-aloitteisesti ja oman muusikkouden vahvistuminen
- Internetin ja teknologian mahdollisuuksien hyödyntäminen ja traditiotuntemus
- Yhteissoitossa kykenee toimimaan kokoonpanon entistä haastavammissa rooleissa
- Konserttikäynnit ja omiin esiintymisiin valmistautuminen yhä itsenäisemmin
- Rohkaisu tunteiden ilmaisuun musiikin avulla
- Osaa improvisoida eri asteikoilla ja käyttää monipuolisesti erilaisia tekniikoita (esim. legatot, kohtuu nopea alternate-picking, omien riffien luominen)
- Soundituntemus ja efektien käyttö (esim. delay, reverb, chorus)

### OPINNÄYTE 3

Konsertti tai lisäksi myös kirjallinen työ, sävellys, äänite, monitaiteellinen projekti

Tekninen osuus: Oppilas valmistaa asteikot etukäteen ja opinnäytetilanteessa kuulustellaan muutama lautakunnan valinnan mukaan.

Kaikki duurit kaikissa sävellajeissa 6 eri sormituksilla (sekä a- että e-kieleltä lähtien etu-, keski- ja pikkurillillä)

Duurikadenssit sointuottein (II molli V7 Imaj7)

Luonnollinen, melodinen ja harmoninen molli kaikissa sävellajeissa.

Luonnollisen ja harmonisen mollin kadenssit sointuottein.

Nelisointuarpeggiot: duuri- ja molliseiskat, pentatoninen ja blues-asteikko.

Valinnainen osuus: melodia- ja säestystehtävä prima vista.

Ohjelmisto-osuus: Oppilas esittää opinnäytteessä 6 erityylistä kappaletta.

Ohjelman tulee sisältää sekä soolo- ja yhteissoittokappaleita (duo oman opettajan kanssa esimerkiksi). Ohjelmaan tulee sisältyä lisäksi seuraavien tyylien kappaleet:

- Transkriptio (oppilaan blokkama/nuotintama kitarasoolo)
- popjazz-tyylinen kappale
- jazz-standardi
- rock- tai latin -tyylinen kappale

## Syventävät opinnot

Syventävien opintojen aikana oppilas valmistaa suunnittelemansa lopputyön. Lopputyössä voi hyödyntää omia kiinnostuksen kohteita, kuten esimerkiksi kamarimusiikkia, säveltämistä, teknologiaa tai eri tyyli- ja taiteenlajeja. Lopputyön ohjelmisto ja sisältö suunnitellaan yhdessä opettajan kanssa. Syventävien opintojen kesto on korkeintaan 4 vuotta.

### Lopputyö

- *Laajentaa omaa musiikillista osaamista ja instrumenttitaitoja*
- *Asettaa tavoitteita itsenäisesti ja yhdessä opettajan kanssa*
- *Kykenee analysoimaan omia haasteita ja oppimisen esteitä*
- *Soitossa kuuluu oma ääni ja tulkinta*
- *Ymmärtää konsertin vuorovaikutteisena kokonaisuutena*
- *Osaa esiintyä ja ottaa yleisön huomioon*
- *Osaa tunnistaa soittoasennon, tekniikan, musiikin ilmaisun kehitettäviä asioita yhä itsenäisemmin*
- *Itsenäinen harjoittelu*
- *Syventyminen oman instrumentin traditioon ja mahdollisuuksiin levytysten, äänitteiden, teknologian ja konserttien keinoin*
- *Taito improvisoida eri musiikkityyleihin sopivalla tavalla, monipuolisesti käyttäen eri tekniikoita ja soundeja sekä eri asteikkoja*
- *Osaa säveltää omia kappaleita riffeistä ja melodioista lähtien*

## LOPPUTYÖ

Konsertti tai lisäksi myös kirjallinen työ, sävellys, äänite, monitaiteellinen projekti

Tekninen osuus: Moodeihin ja arpeggioihin perustuvan improvisoinnin hallinta. Erilaiset improvisaatioon liittyvät konseptit.

Ohjelmisto-osuus: Oppilas suunnittelee ja valmistaa itsensä näköisen konsertin yhdessä opettajan kanssa. Ohjelmistovalinnoissa voivat painottua oppilaan kiinnostuksen kohteet tai musiikilliset tavoitteet. Konsertin toteutuksessa suositetaan yhteissoittoa ja esille tulee ennen kaikkea oppilaan syventyminen valittuun aiheeseen/tyylilajiin/genreen ym.